

LABORATORIUM TWÓRCZE
2022

LT 2022 | dr Adriana Świątek

Cykl spotkań - Twórczego Laboratorium - w ramach Przestrzeni Sztuki zakłada w punkcie wyjścia cyrkulację doświadczeń jednostek i grupy (indywidualnie i wspólnotowo) zogniskowanych wokół nadrzędnego, określonego tropu. Osadzam go na gruncie antropologii doświadczenia, która zajmuje się tym, jak jednostki przeżywają własną kulturę, czyli tym, jak wydarzenia są odbierane przez świadomość. Przez termin „przeżycie” rozumiemy nie tylko dane zmysłowe, poznanie czy też, by użyć określenia Diltheya, „rozwodniony sok rozumu”, lecz także uczucia i oczekiwania¹. T r o p będzie mieścił w sobie trzy kluczowe pierwiastki: **doświadczenie**, **ruch** oraz **miejsce**. W wyniku ich sprzężeń, skrzyżowań i migracji poszerzy się o kolejny – **ucieleśnioną obecność**.

¹ E.M. Bruner, *Przeżycie i jego ekspresje...* [w:] *Antropologia doświadczenia*, red. Victor W. Turner, Edward M. Bruner, przekł. Ewa Klekot, Agnieszka Szurek, Kraków 2011.

T r o p |

Doświadczenie miejsc nieodległych | bliskich, bliższych, najbliższych

Doświadczenie miejsca/przestrzeni, w którym/której żyjemy jako inspiracja do dbałości o twórczy i świadomy kształt codzienności. Laboratorium Twórcze będzie w tej perspektywie otwartą przestrzenią r o z p o z n a w a n i a (w rozumieniu Geralda Edelmana)² nieskończonej ilości konfiguracji kształtów figury teatru świata, którego jesteśmy nieodłączną częścią. Zaproszenie do praktykowania uważności tego, co „blisko, bliżej, najbliżej”, dotknięcia (albo chociaż muśnięcia) tego doświadczenia – w ruchu, słowie, obrazie, poczuciu.

² Edelman „rozpoznawanie” przeciwstawia „poznaniu”, przyswajaniu gotowych instrukcji. Poznanie jest cenne, pomaga nam w życiu, niemniej – nie wystarczy. I zawsze jest wobec rozpoznawania wtórne. Zob. Tomasz Kubikowski, *Zjadanie psów*, Warszawa 2019.

Wybrane ścieżki || w doświadczaniu miejsc nieodległych|

przejrzystość w prostocie

destylacja wrażeń

skierowanie uwagi ku temu, co esencjonalnie najbliższe nas – wokół nas i w nas

kategoria rozpoznawania (za Edelmanem)

Inspiracja | Obserwacja | Doświadczenie | Obecność | Ekspresja

Spotkanie z Innym, który jest zwierciadłem nas samych

Przestrzeń oraz jej wypełnienie

UCIELEŚNIONA OBECNOŚĆ

G d z i e || doświadczać miejsc nieodległych|

W kamienicy, w której mieszkamy

W podwórkach zapomnianych dzielnic miasta, w którym żyjemy

W pracowni zegarmistrza na skrzyżowaniu ulic...

W piekarni – tam, gdzie wypieka się chleb wedle „starożytnych receptur”

Nad akwenem na obrzeżach metropolii, gdzie opowieści wiatru stają się słyszalne

...

P o c o || doświadczać miejsc nieodległych|

By uruchomić w sobie i praktykować zmysł rozpoznawania, które nie jest tym samym co poznanie – jak przekonuje Edelman. Poznanie jest cenne – pomaga nam w życiu, ale nie wystarcza. Zatem wytyczanie ścieżek wedle indywidualnego zmysłu rozpoznawczego. Idąc dalej, ku aktom ekspresyjnym... Utrwalanie śladów aktów rozpoznawczych – konsekwentnie, nieprzygodnie, twórczo.

Umiejętność namalowania obrazu albo wyrzeźbienie pomnika przedstawia jakąś wartość, albowiem dzięki niej upiększa się przedmioty; daleko bardziej jednak chwalebne jest wyrzeźbić i odmalować atmosferę, czyli ośrodek, przez który postrzegamy. Potrafimy tego dokonać duchem. Największą zaś sztuką jest wpływanie na jakość dnia. Każdy człowiek ma za zadanie uczynić swoje życie takim – nawet w szczegółach – aby warte było zastanowienia w najwznioślejszej i krytycznej godzinie.

Henry David Thoreau, *Walden czyli życie w lesie*, przekł. H. Ciepłńska, Poznań 2021.

J a k || doświadczać miejsc nieodległych|

Pielęgnowanie i poszerzanie granic ośrodka przez który postrzegamy

Dbłość o jakość dnia

Praktykowanie uważności

Systematycznie prowadzony dziennik

Zapis ucieleśniony

Zapis w ciele /słowie/obrazie analogowym

Małe i większe ekspresje: ruch |słowo | obraz | dźwięk

